USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1942

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Hospodářského a měnového výboru,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0059/2020),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (dále jen „orgán“) činil konečný rozpočet na rozpočtový rok 2018 celkem 44 191 067 EUR, což oproti roku 2017 představuje zvýšení o 5,02 %; vzhledem k tomu, že orgán je financován z příspěvku Unie (26,59 %), z příspěvků vnitrostátních orgánů dohledu členských států (46,44 %) a z poplatků subjektů, které jsou předmětem dohledu (25,78 %) ([2]);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky orgánu za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvádí, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka orgánu je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky úsilí vynaloženému na monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2018 dosáhla míra plnění rozpočtu 99,99 %, což oproti roku 2017 představuje mírný pokles o 0,01 %; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby činila 88,87 %, což oproti předcházejícímu roku představuje pokles o 0,89 %;

2. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora orgán v souladu s příslušným nařízením o poplatcích účtuje poplatky ratingovým agenturám a že z těchto poplatků by se měly pokrývat pouze výdaje orgánu, které jsou spojeny s registrací, udělováním osvědčení a dohledem nad ratingovými agenturami; bere na vědomí, že orgán v roce 2017 naúčtoval ratingovým agenturám poplatky, které přesáhly příslušné výdaje o 853 950 EUR, a že tento přebytek použil na jiné činnosti, zatímco v roce 2018 výdaje převýšily poplatky vybrané od ratingových agentur o 224 664 EUR; konstatuje, že kumulovaná odchylka během období 2015–2018 dosahuje 540 412 EUR; dále shledává, že orgán účtuje poplatky registrům obchodních údajů v souladu s příslušným nařízením o poplatcích a že z těchto poplatků by se měly pokrývat pouze výdaje orgánu spojené s registrací a dohledem nad registry obchodních údajů; bere na vědomí, že v roce 2017 výdaje orgánu na registraci a dohled nad registry obchodních údajů převýšily vybrané poplatky o 452 466 EUR a v roce 2018 o 30 882 EUR; konstatuje, že kumulovaná odchylka pro období 2015–2018 dosahuje 545 735 EUR (tj. 6 %); konstatuje, že přestože se orgán řídil pokyny, které v této věci vydala Komise, přebytky a deficity mohou vést k ročnímu křížovému financování činností; bere na vědomí odpověď orgánu, že v roce 2017 musel převést zdroje na práci na zvláštním riziku, které ohrožovalo registry obchodních údajů, takže vnikl nepoměr mezi vybranými poplatky a skutečnými výdaji, avšak že v případě poplatků se vždy řídí pokyny Komise pro sestavování rozpočtu a že veškeré krátkodobé výkyvy musejí být v dlouhodobém výhledu vyrovnány; vyzývá orgán, aby pokračoval v omezování tohoto křížového financování až do doby, než se v jeho rozpočtu nebudou opakovat závažné odchylky;

3. podotýká, že kumulované přebytky za období let 2015 až 2018 z poplatků hrazených ratingovými agenturami v souvislosti s registrací, certifikací a dohledem nad těmito subjekty činí 0,5 milionu EUR; zastává názor, že tyto přebytky by měly být dočasné a neměly by sloužit k trvalému křížovému financování jiné činnosti;

([1]) Úř. věst. C 19, 15.1.2019, s. 1.
([2]) Úř. věst. C 19, 15.1.2019, s. 3.

Výkonnost

4. bere na vědomí, že orgán dokončil 90 % činností uvedených v jeho ročním programu činnosti;

5. konstatuje, že provádění směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II) byl největší projekt, který orgán v roce 2018 realizoval; konstatuje dále, že jednou z hlavních výzev a cílů orgánů byla příprava na spořádaný postup spojený s vystoupením Velké Británie z Unie bez dohody, kdy bylo zapotřebí vzhledem k příslušné nejistotě vyvinout větší úsilí;

6. konstatuje, že objem práce orgánu se stále vyvíjí a zahrnuje jak regulační úkoly, tak vymáhání a uplatňování práva Unie;

7. bere na vědomí, že orgán je spolu s Evropským orgánem pro bankovnictví (EBA) a Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) součástí smíšeného výboru, jehož úkolem je zajišťovat meziodvětvovou jednotnost a společné postoje v oblasti dohledu nad finančními konglomeráty a dalšími meziodvětvovými otázkami, a že orgán sdílí účetního s Evropskou agenturou pro železnice, účastní se mnoha společných zadávacích řízení s jinými agenturami a vždy se snaží o další zefektivnění své činnosti prostřednictvím spolupráce; důrazně orgán vybízí, aby aktivně usiloval o rozšíření a prohloubení spolupráce se všemi agenturami Unie;

8. na základě připomínek orgánu příslušného pro udělení absolutoria k externímu hodnocení tří evropských orgánů dohledu, které bylo provedeno v roce 2017, bere na vědomí, že na jaře 2019 byl úspěšně ukončen legislativní postup týkající se revize evropských orgánů dohledu, a konstatuje, že nyní se provádějí odpovídající změny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ([3]) a v příslušných odvětvových předpisech Unie;

9. vítá šetření orgánu ve věci daňových podvodů s dividendami, jako je cum-ex nebo cum-cum; vybízí orgán, aby z tohoto šetření vyvodil konkrétní závěry s cílem zastavit praktiky ohrožující integritu finančních trhů Unie a zabránit používání takových praktik v budoucnu;

10. vítá zprávu orgánu z července 2019 o předběžných zjištěních ve věci vícečetných žádostí o vrácení srážkové daně v odpovědi na usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. listopadu 2018 o skandálu cum-ex: finanční kriminalita a nedostatky současného právního rámce (2018/2900(RSP)), v němž Parlament požádal orgán, aby provedl šetření v případech, jako jsou cum-ex a cum-cum; dále vítá, že dozorčí rada orgánu schválila zahájení formálního šetření podle čl. 22 odst. 4 nařízení (EU) č. 1095/2010; vybízí orgán, aby z tohoto šetření vyvodil konkrétní závěry s cílem zastavit praktiky ohrožující integritu finančních trhů Unie a zabránit používání takových praktik v budoucnu;

11. zdůrazňuje, že úloha orgánu při prosazování společného režimu dohledu a regulace v rámci celého evropského finančního systému má zásadní význam pro zajištění finanční stability, integrovanějšího, účinnějšího a bezpečnějšího finančního trhu i vyšší úrovně ochrany spotřebitelů v Unii, a to podporou rovných podmínek a transparentnosti, pokud jde o trh produktů a finančních služeb;

12. zdůrazňuje, že orgán musí při provádění své činnosti věnovat zvláštní pozornost zajištění kompatibility s právem Unie a dodržování zásady proporcionality a základních zásad vnitřního trhu;

13. vyjadřuje znepokojení nad tím, že uplatňování dohledových ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ([4]) formou směrnic a otázek a odpovědí může malé aktéry příliš zatěžovat a tím snižovat jejich konkurenceschopnost na trhu ([5]);

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ze dne 16. září 2009 o ratingových agenturách (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 1).

([5]) Na základě informací společnosti Creditreform Rating AG.

14. zdůrazňuje, že orgán by se měl při zajišťování toho, aby byla veškerá činnost prováděna v úplnosti a ve stanovené lhůtě, důsledně zaměřovat pouze na úkoly a mandát, které mu svěřily Parlament a Rada, a že se nesmí nikdy pokoušet o překročení tohoto mandátu; poukazuje na to, že pokud se orgán soustředí na mandát stanovený Parlamentem a Radou, zvýší se účinnost a účelnost využívání zdrojů;

Personální politika

15. bere na vědomí, že dne 31. prosince 2018 byl plán pracovních míst naplněn z 95,51 %, přičemž ze 156 dočasných pracovníků schválených v rámci rozpočtu Unie (v porovnání se 150 schválenými místy v roce 2017) jich bylo jmenováno 149; konstatuje, že kromě toho pro orgán v roce 2018 pracovalo 68 smluvních zaměstnanců a 14 vyslaných národních odborníků;

16. klade si otázku, zda přidělené zdroje postačují k tomu, aby mohl orgán splnit rostoucí počet svých úkolů, zejména v oblasti sekuritizace, prospektu 3 a fondu peněžního trhu, kde se zvýšil objem práce, avšak nikoli počet pracovníků;

17. bere s uspokojením na vědomí rovné zastoupení žen a mužů, které orgán vykázal za rok 2018 u vedoucích pracovníků (jeden muž a jedna žena) a ve správní radě (tři muži a tři ženy);

18. všímá si, že míra fluktuace u zaměstnanců činila 6,9 %, což bylo méně než cíl orgánu, který usiloval o fluktuaci nižší než 10 %;

19. bere na vědomí, že orgán přijal politiku ochrany lidské důstojnosti a prevence obtěžování a že v prosinci 2018 rozhodnutím správní rady aktualizoval svá předchozí pravidla v souladu s modelem Komise; konstatuje, že orgán jmenoval důvěrné poradce a pořádá pravidelná osvětová školení;

20. klade si otázku, zda využívání dočasných pracovníků a externích konzultačních agentur namísto zvýšení počtu vlastních zaměstnanců je z dlouhodobého hlediska nejlepším způsobem využití prostředků;

21. konstatuje, že Účetní dvůr zjistil napříč agenturami trend využívání externích pracovníků pro poradenské služby v oblasti IT; vyzývá k co největšímu snížení závislosti na externích poskytovatelích v této důležité a citlivé oblasti, aby se omezila veškerá případná rizika;

Zadávání zakázek

22. bere na vědomí, že orgán podle zprávy Účetního dvora uzavírá smlouvy se společnostmi IT, které jsou formulovány tak, aby umožňovaly přidělování dočasných zaměstnanců namísto poskytování jasně vymezených služeb nebo produktů IT, ačkoli by se v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ([6]) měla uplatňovat zvláštní pravidla a dočasné zaměstnance by mělo být možné přidělovat pouze prostřednictvím smluv s autorizovanými pracovními agenturami; konstatuje, že využívání smluv na služby IT k poskytnutí pracovní síly by nebylo v souladu s pravidly Unie, která upravují sociální zabezpečení a zaměstnávání, vystavilo by orgán právnímu riziku a ohrozilo by jeho dobrou pověst; vyzývá orgán, aby zajistil, aby smlouvy vylučovaly jakoukoli záměnu mezi zadáváním služeb IT a poskytováním dočasných pracovníků;

23. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora orgán v roce 2018 vyhlásil zadávací řízení na pronájem nových kancelářských prostor v Paříži; bere na vědomí, že orgán původně plánoval společné zadávací řízení s dalšími subjekty Unie, např. s orgánem EBA, který se v té době připravoval na přesídlení z Londýna do Paříže; bere na vědomí, že oba tyto subjekty dospěly k závěru, že plánované výhody plynoucí ze společného zadávacího řízení by se nerealizovaly, a proto vyhlásily samostatná zadávací řízení na pronájem kancelářských prostor a ostatní související služby, čímž se připravily o příležitost dosáhnout efektivity a úspor z rozsahu; vyzývá orgán, aby prohloubil spolupráci s jinými agenturami a v případě možnosti využíval společné zadávací řízení, aby se nepřipravil o příležitost dosáhnout efektivity a úspor z rozsahu;

24. konstatuje, že ačkoli orgán vložil do přípravy zadávací dokumentace na pronájem nových kancelářských prostor a metodiky hodnocení nabídek značné úsilí, stále potřebuje zlepšit dokumentaci a sledovatelnost hodnocení nabídek, zejména proto, že hodnoticí zprávy slouží jako hlavní referenční dokument v různých fázích zadávacího procesu a jejich obsah by měl být vyčerpávající a poskytovat všechny relevantní údaje;

([6]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9).

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

25. bere na vědomí, že 28 % rozpočtu orgánu pocházelo z poplatků, které orgán účtuje subjektům, nad nimiž vykonává dohled; bere na vědomí, že byla přijata opatření na zmírnění jakéhokoli střetu zájmů a že tato opatření prošla auditem; vyzývá orgán, aby i nadále informoval orgán příslušný k udělení absolutoria o opatřeních, která přijal, aby zabránil střetu zájmů; bere dále na vědomí, že se orgán domnívá, že pokud by poplatky vybírala Komise, nebylo by to efektivní a hrozilo by vyšší riziko nepřesných a chybných výpočtů, které by mohly poškodit jeho dobrou pověst;

26. vítá zveřejnění zápisů ze schůzí akcionářů, jak požadoval evropský veřejný ochránce práv; vyzývá orgán, aby se řídil doporučeními evropského veřejného ochránce práv a aby ve svých informacích pro veřejnost uváděl, zda z konkrétní schůze akcionářů existuje podrobný zápis, který by tak mohl být předmětem žádosti o veřejný přístup k dokumentům, pokud není obsah tohoto zápisu citlivý z obchodního hlediska;

27. poukazuje na význam otevřené, účinné a nezávislé správy všech agentur Unie a Unie jako celku; připomíná problém střetu zájmů, který vzniká v důsledku tzv. „otáčivých dveří", a zdůrazňuje, že k jeho řešení je zapotřebí vytvořit jednotný právní rámec;

Vnitřní kontrola

28. bere na vědomí připomínky a zjištění orgánu příslušného pro udělení absolutoria týkající se auditu vzájemných posouzení příslušných vnitrostátních orgánů, který vypracoval útvar interního auditu Komise (IAS), a konstatuje, že veškerá související opatření byla realizována;

29. bere na vědomí, že podle zprávy Účetního dvora vydal v roce 2018 IAS zprávu o auditu „Příjmy a řízení podle činností v Evropském orgánu pro cenné papíry a trhy" a že orgán připravil akční plán pro oblasti, které je možné zlepšit; vyzývá orgán, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podal zprávu o opatřeních, která v této souvislosti přijal;

Další připomínky

30. konstatuje, že během roku 2018 se očekávané vystoupení Velké Británie z Unie značně odrazilo na naplánované práci a výsledcích orgánu a vyžadovalo mnoho přípravných prací, zejména v oblasti sbližování dohledu, zabránění roztříštěnosti a regulační arbitráže, přímého dohledu a posuzování rizik; bere na vědomí, že orgán provedl důkladnou analýzu dopadu očekávaného vystoupení Velké Británie z Unie na svou činnost a že vyčlenil zaměstnance na poskytování poradenství a pravidelné podávání zpráv o této situaci;

31. vyzývá orgán, aby se zaměřil na šíření výsledků svého výzkumu mezi veřejností a aby s veřejností komunikoval prostřednictvím sociálních sítí a dalších médií;

32. poukazuje na zodpovědnost finančního systému za řešení výzev v oblasti udržitelnosti a za zajištění toho, aby Unie plnila závazky přijaté v rámci Pařížské dohody v souladu s Rámcovou úmluvou OSN o změně klimatu; poukazuje na klíčovou úlohu orgánu při začleňování environmentálních a sociálních faktorů a faktorů týkajících se řádné správy do regulačního a dohledového rámce a při mobilizaci a řízení toků soukromého kapitálu směrem k udržitelným investicím; zdůrazňuje proto, že je nutné zajistit dostatečné zdroje, aby bylo možné sledovat naplňování tohoto rámce finančními institucemi a příslušnými orgány členských států;

33. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 14. května 2020 ([7]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([7]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0121.